

KONCEPCE PORADENSKÝCH SLUŽEB POSKYTOVANÝCH NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE

BRODEK U PROSTĚJOVA

1. Základní charakteristika poradenských služeb ve škole

1.1. **Vymezení poradenských služeb ve škole** (vyhláška č. 72/2005 Sb. Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních)

Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány výchovným poradcem, školním metodikem prevence, školním speciálním pedagogem, školním asistentem a jejich konzultačním týmem složeným z vybraných pedagogů školy. Za jejich poskytování odpovídá ředitelka školy, případně jí pověřený pracovník. Ředitelka školy zodpovídá za vytvoření preventivního programu školy, dále se podílí na zajištění výchovného poradenství.

Rozdělení rolí, vytvoření časového prostoru na poskytované služby, zkvalitnění vzdělávání školních poradenských odborníků, týmová práce a spolupráce se specializovanými poradenskými pracovišti ve školství, tj. pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP), speciálně pedagogickými centry (SPC), ale také se středisky výchovné péče (SVP) a dále mimo školství zejména s informačně-poradenskými středisky úřadů práce, povede k vytváření prostoru pro operativní poskytování kvalitnějších školních poradenských služeb.

1.2. **Školní poradenské pracoviště**

Školní poradenské pracoviště (dále jen ŠPP) poskytuje poradenské a konzultační služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům. K hlavním cílům ŠPP patří iniciace aktivit vedoucích k vylepšení sociálního klimatu školy - posílení pozitivních vztahů mezi všemi subjekty školy, rozšíření oblastí primární prevence a zkvalitnění péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

1.3. **Činnost ŠPP na ZŠ Brodek u Prostějova zajišťují:**

- výchovný poradce
- školní metodik prevence
- školní speciální pedagog
- školní sociální pedagog

Pracovníci, kteří se podílejí na poradenských službách a vytvářejí konzultační tým pro poskytování služeb ve škole:

- třídní učitelé
- učitelé
- učitelé výchov (výchovy k občanství, výchovy k volbě povolání)
- učitel - koordinátor školního vzdělávacího programu

1.4. **Úkoly a cíle pedagogicko-psychologického poradenství na ZŠ:**

- spolupráce všech výše jmenovaných subjektů školy, vytvoření široké základny primární prevence školní neúspěšnosti a sociálně nežádoucích jevů
- sledování účinnosti preventivních programů, vytvoření metodického zázemí pro jejich vytváření a realizaci
- poskytování poradenské pomoci při rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků
- vytváření podmínek pro práci se žáky s SVP a nadanými žáky
- vybudování příznivého sociálního klima pro integraci kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole
- prohloubení včasné intervence při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů
- poskytování metodické podpory učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů vzdělávání do školních vzdělávacích programů
- prohloubení spolupráce a komunikace mezi školou a rodiči
- integrace poradenské služby poskytované školou se službami specializovaných poradenských zařízení, zejména PPP, SPC a IPS úřadů práce

1.4. Schéma poskytování poradenských služeb ve škole

Pozn. Učitel metodik - péče o nadané = učitel - koordinátor ŠVP

2. Standardní činnosti poradenských pracovníků školy

Standardní činnosti poradenských pracovníků školy zahrnují služby, které jsou poskytovány žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům. Podmínkou pro poskytnutí školní poradenské služby nezletilému žákovi je souhlas jeho zákonných zástupců. Souhlasu zákonného zástupce není třeba v případech, kdy je ohroženo duševní nebo tělesné zdraví žáka nebo osob v jeho okolí a v případech, kdy soud požádá o psychologické vyšetření žáka.

2.1. Výchovný poradce

Poradenské činnosti

a) poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků :

- poskytování informací o studiu na středních školách, středních odborných školách, středních odborných učilištích a gymnáziích rodičům, žákům a třídním učitelům (třídní schůzky, odborné publikace, nabídky škol)
- informování rodičů o přijetí žáků na střední a odborné školy v předcházejícím školním roce na zasedání SRPDŠ
- organizování besed žáků 9.tříd se zástupci středních škol a učilišť
- zajištění účasti žáků na „Přehledce středních škol“ v Prostějově
- předávání potřebných informací k volbě povolání učitelům VZ,VO a informatiky
- zveřejňování aktuálních informací o volbě povolání na nástěnce
- možnost využívání konzultačních hodin výchovného poradce žáky 9.tříd a jejich rodiči
- průzkum předběžného zájmu žáků o studium na SŠ a OU
- umožňování účasti těchto žáků na „Dnech otevřených dveří“ na SŠ a OU
- provádění skupinových šetření k volbě povolání, zájmové dotazníky (zejména ve vyučování RV a OV)
- spolupráce s IPS úřadů práce, organizování besed k volbě povolání v informačních poradenských střediscích na úradech práce
- poskytování informací žákům a rodičům o možnosti individuálního využití služeb těchto středisek
- podávání informací o zvláštním režimu přijímacích zkoušek žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- sledování (evidence) přijímání žáků na SŠ a OU
- pomoc žákům, kteří nebyli přijati, při sestavování odvolání

b) výchovné poradenství – práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost, ve spolupráci s třídními učiteli a rodiči
- posílání těchto žáků na vyšetření a odborné posouzení do PPP a SPC
- příprava podmínek pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, shromažďování doporučení, zajišťování dokumentace, zařazení žáků do předmětu SPP, vypracování individuálních plánů práce, organizace práce spec.pedagogů v předmětu SPP, poskytování informací rodičům a třídním učitelům
- zajišťování materiálu, pomůcek, odborných publikací a informací pro práci se žáky s SVP
- poskytování informací o činnosti poradenských pracovníků školy, o specializovaných školských a dalších poradenských zařízeních v regionu a o možnostech využívání jejich služeb

c) řešení výukových a výchovných problémů žáků

- kladení důrazu na dodržování školního řádu
- při porušení školního řádu postupovat podle „Kriterií k hodnocení závažných přestupků“
- neomluvené hodiny řešit podle „Metodického pokynu k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví“
- při řešení výukových problémů uplatňovat individuální přístup ve vyučování, spolupráce s rodiči, PPP a SPC

Informační činnosti

- a) umístění prostor pro poskytování poradenských služeb - **hlavní budova, II.patro - kabinet výchovného poradenství**
- b) informace poskytuje:
- **Mgr.Ivana Bombíková**
 - péče o žáky 1.-9.roč.
 - péče o žáky se SVP
 - přijímací řízení na SŠ a OU
 - tel.:581275326

Přehled institucí poskytujících informační a poradenskou činnost v Prostějově

Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje
pracoviště Prostějov, Vrchlického 5, tel.:582346139

Speciálně pedagogické centrum pro mentálně postižené
Lidická 86, Prostějov, tel.: 582406603

Informační a poradenské středisko pro volbu povolání (IPS)
Plumlovská 36, Prostějov, tel.:582301874

2.2. Školní metodik prevence

Metodické a koordinační činnosti

- a) Tvorba, koordinace a kontrola realizace Minimálního preventivního programu - Minimální preventivní program vypracovává školní metodik prevence na každý školní rok. Na jeho realizaci se podílejí ostatní pedagogičtí pracovníci školy. Rodiče jsou s Minimálním preventivním programem seznámeni prostřednictvím třídních schůzek nebo webových stránek školy.

- b) Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, kriminálního chování a dalšího rizikového chování - učivo související s danou problematikou je zapracováno do tematických plánů jednotlivých předmětů na 1. a 2. stupni na základě osnov vzdělávacího programu Základní škola (viz Minimální preventivní program). Škola se rovněž snaží o smysluplné využití volného času dětí a mládeže širokou nabídkou zájmových kroužků a dalších jednorázových mimoškolních aktivit pro žáky. Škola tak chce účinněji pracovat v oblasti prevence rizikového chování.

Ve všech oblastech činnosti jsou stanovena základní pravidla práce s dětmi:

- vytvářet prostředí, ve kterém budou děti vedeny k samostatnosti, zodpovědnosti a sebeúctě s dostatečným prostorem pro seberealizaci dítěte
 - podněcovat v dětech pocit zodpovědného přístupu k vlastnímu zdraví a vést děti ke zdravému životnímu stylu
 - v boji proti návykovým látkám se zaměřit na společensky akceptované drogy, protože s těmi se děti běžně setkávají. Tyto drogy mají na svědomí prokazatelně větší počet lidských životů než drogy zakázané.
 - při prevenci dalších nebezpečných jevů klást důraz na problematiku snižování lidské důstojnosti – vydírání a šikany. Zdůraznit nebezpečí lhostejnosti.
 - věnovat náležitou pozornost dětem, u kterých existuje důvodné podezření ze zanedbávání povinné péče nebo dokonce týrání ze strany dospělých
 - pěstovat v dětech vědomí rovnosti všech lidí bez rozdílu národnosti a barvy pleti. Vysvětlovat nebezpečí rasismu a xenofobie.
 - vychovávat děti k zodpovědnému výběru partnera a k zodpovědnosti při zakládání rodiny
 - v průběhu celé školní docházky vytvářet v dětech vztah k životnímu prostředí, ve kterém žijí a bojovat proti vandalismu.
- c) Metodické vedení činnosti učitelů školy v oblasti prevence rizikového chování - školní metodik prevence spolupracuje s třídními učiteli - vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy, zařazování preventivních aktivit v rámci výchovných předmětů. Vytvoření knihovničky, videotéky, fonotéky a propagačního materiálu k protidrogové tematice pro potřeby školního metodika prevence a ostatních pedagogů. Knihovnička je umístěna v kabinetu školního metodika prevence a dle možností (především finančních) je neustále doplňována o materiály z oblasti prevence rizikového chování. Prozatím doplňování knihovničky vázne na nedostatku finančních prostředků školy.
- d) Koordinace vzdělávání pedagogů školy v oblasti prevence rizikového chování - ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími institucemi se školní metodik prevence i další pedagogičtí pracovníci účastní různých seminářů z oblasti prevence rizikového chování.
- e) Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu - učivo související s danou problematikou je zapracováno do vzdělávacích oblastí na 1. a 2. stupni na základě ŠVP (viz Minimální preventivní program). V rámci vyučování i při aktivitách mimo vyučování se snažíme pěstovat v dětech vědomí rovnosti všech lidí bez rozdílu národnosti a barvy pleti.
- f) Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v pedagogicko-psychologické poradně a s odbornými pracovišti.
- g) Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
- h) Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování a zajišťování těchto zpráv a informací v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů - ve spolupráci s výchovnou poradkyní.
- i) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti

- a) Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogům školy - pedagogické rady, nástěnka k prevenci rizikového chování, osobní konzultace.
- b) Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností - školní časopis, nástěnka, internetové stránky.
- c) Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování.

Dostupné informace o institucích, organizacích a odbornících, kteří působí v oblasti prevence rizikového chování na okrese Prostějov (tyto informace je možné získat ze stálé nástěnky nebo přímo u školního metodika prevence)

Přehled institucí zabývajících se prevencí rizikového chování v Prostějově

Magistrát města Prostějova – oddělení sociální prevence

Školní ul. č. 4, Prostějov
tel.: 582 329 545
pavlina.dockalova@prostejov.eu

Pedagogicko - psychologická poradna a SPC Olomouckého kraje – pracoviště Prostějov

Vrchlického 5, 79601, Prostějov
tel.: 582 345 139
www.ppp-olomouc.cz

Společnost Podané ruce, o. p. s., Kontaktní centrum v Prostějově

Vrahovická 83, Prostějov, 798 11
Tel.: 582361401, 777916268, 776654685
www.podaneruce.cz

Společnost Podané ruce, o. p. s., Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Prostějov

Primární prevence
Na Příhoně 20, Prostějov, 796 01
Tel.: 582330132
www.podaneruce.cz

Středisko sociální prevence Olomouc - Poradna pro rodinu Prostějov

Bezručovo náměstí 9, 79601, Prostějov
tel.: 582 345 013, 731 447 456
e-mail: ppr.prostejov@ssp-ol.cz

Psychologická ambulance Prostějov

Hlaváčkovo nám. 217/1, 796 01 Prostějov
tel.: 582 334 038

Biochemická laboratoř MUDr. Milady Popotrandovské

Trávnícká 2, 79601, Prostějov
tel.: 582 330 085
Anonymní testování na HIV

Městská policie Prostějov

Havlíčková ul. 4
tel.: 582 402 222, 582 402 261

Linka důvěry Olomouc

585 414 600

Linka bezpečí

tel.: 116 111

Růžová linka

tel.: 272 736 263

<http://www.zachranny-kruh.cz/>

Poradenské činnosti

- a) Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně nežádoucího chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli). Konzultační hodiny školního metodika prevence - **Mgr. Miroslava Sadílková**, tel.: 581275327 ¹⁵
- b) Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.

2.3. Školní speciální pedagog

Poradenské činnosti

- a) **poradenská pomoc při začleňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami :**
 - pomoc při vytváření a zlepšování podmínek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
 - spolupráce na tvorbě plánu pedagogické podpory nebo individuálního vzdělávacího plánu pro každého žáka s potřebou podpůrných opatření
 - speciálně pedagogické poradenství v oblasti nápravných, edukačních, reedukačních a kompenzačních postupů, prevence poruch chování.
- b) **kontaktní činnosti zaměřené na jedince a skupiny žáků:**
 - provádění speciálně pedagogických, edukačních, reedukačních a kompenzačních činností u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - kontaktní činnosti s žáky se zvýšeným rizikem školní neúspěšnosti nebo vzniku problémů v osobnostním a sociálním vývoji
 - činnosti zaměřené na odstraňování nebo zmírnění poruch učení a chování.

Informační činnosti

- a) umístění prostor pro poskytování poradenských služeb - **hlavní budova, II.patro – školní poradenské pracoviště**
- b) informace poskytuje:
 - **Mgr. Martina Dvořáková**
 - péče o žáky 1.-9.roč.
 - péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
 - tel.: 581275311

Přehled institucí poskytujících informační a poradenskou činnost v Prostějově

Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje

pracoviště Prostějov, Vrchlického 5, tel.: 582346139

Speciálně pedagogické centrum pro mentálně postižené

Lidická 86, Prostějov, tel.: 582406603

2.4. Školní sociální pedagog

Školním sociální pedagog vykonává následující činnosti:

- a) poskytuje základní nepedagogickou podporu přímo v rodině při spolupráci s rodiči, a to při přípravě na vyučování, spočívající např. v pomoci s organizací času, práce a s úpravou pracovního prostředí, motivaci k učení, poskytování formativní zpětné vazby žákovi nebo studentovi, podporu při přípravě na školní práci. Tyto činnosti provádí sociální pedagog pouze se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka.
- b) zprostředkovává komunikaci s komunitou, rodinou a školou spočívající např. v aktivitách vedoucích k zajištění pravidelné školní docházky žáků, porozumění rodinnému prostředí žáků a zajištění přenosu informací mezi školou a rodinou; zprostředkovává rodině informace o školní úspěšnosti žáka, případně o potřebě s žákem pracovat. Pomáhá v překonávání bariér mezi školou a rodinou, které mohou vyplývat z odlišných životních podmínek žáka nebo odlišného kulturního prostředí. Činnosti v rodině provádí sociální pedagog pouze se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka.
- c) Pomáhá při rozvoji mimoškolních a volnočasových aktivit. Podporuje přípravu žáka na výuku, rozvíjení čtenářských dovedností, práci se strategiemi přípravy na školní práci, podporuje rozvoj nadání žáka v aktivitách nad rámec školní výuky. Pomáhá v zajišťování výjezdů školy (školy v přírodě apod.), a s organizační podporou pedagogických pracovníků při práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- d) Poskytuje přímou nepedagogickou podporu žákům při akcích školy. Dále např. organizační činnosti při zajištění školního stravování pro žáky (komunikace se školní jídelnou a rodiči, podpora žáků při manipulaci s pomůckami, při podpoře soběstačnosti a motivaci ke vzdělávání.
- e) Poskytuje podporu učitelům při administrativní a organizační činnosti učitele ve vyučování i mimo vyučování: podle potřeb učitele zajišťuje i podpůrné administrativní a organizační činnosti. Účelem podpory v oblasti administrativních a organizačních úkonů je, aby učitel získal více času na vlastní individuální práci s žáky.

Informační činnosti

- a) umístění prostor pro poskytování poradenských služeb - **hlavní budova, II.patro – školní poradenské pracoviště**
- b) informace poskytuje:
 - **Mgr. Hana Šopíková**
 - péče o žáky 1.-9.roč.
 - péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
 - tel.:581275316

Přehled institucí poskytujících informační a poradenskou činnost v Prostějově

Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje
pracoviště Prostějov, Vrchlického 5, tel.:582346139

3. Standardní činnosti pedagogů, kteří se podílejí na poradenských službách školy

3.1. Třídní učitel

- motivuje vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, a dbá na jejich spravedlivé dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy
- zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce školy s rodiči žáků třídy
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštěnostech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí
- spolupracuje s výchovným poradcem při poskytování poradenských služeb týkajících se rozhodování o další vzdělávací a profesní dráze žáků třídy

- spolupracuje se školním metodikem prevence na depistáži varovných signálů, podílí se na realizaci minimálního preventivního programu, diagnostikuje vztahy ve třídě
- vytváří podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve třídě

3.2. Učitel(é) vzdělávací oblasti Výchova k volbě povolání

- motivuje žáky k odpovědnosti za vlastní životní dráhu a k uvědomění si významu vzdělání pro život
- podporuje sebepoznávání a konstruktivní zvažování profesních možností žáků
- vede žáky k uvědomování si dynamiky současných ekonomických a technologických změn ve světě a s nimi souvisejícího významu profesní mobility, rekvalifikací, celoživotního učení
- pomáhá žákům orientovat se ve světě práce a vzdělávacích příležitostí a vytvářet si představu o nabídce profesních a vzdělávacích možností, učí je nahlížet na složitost jednotlivých profesí v porovnání s vlastními možnostmi a předpoklady
- seznamuje žáky s možnostmi podpory státu ve sféře zaměstnanosti a v poradenských a zprostředkovatelských službách

3.3. Učitel - koordinátor školního vzdělávacího programu

- ve spolupráci s výchovnými poradci provádí screening a evidenci nadaných dětí ve škole, vede přehled nominací
- koordinuje úpravy vzdělávání nadaných žáků ve škole
- metodicky vede učitele školy při vzdělávání nadaných žáků (metody obohacování a prohlubování učiva, metody vnitřní diferenciací)
- spolupracuje se SŠ, VOŠ a VŠ s cílem zajišťovat výuku předmětů, které jsou oblastí zájmu nadaných žáků, na úrovni vyššího stupně
- pravidelně sleduje nové trendy v oblasti vzdělávání nadaných a poskytuje informace o těchto trendech ostatním pedagogickým pracovníkům
- informuje pedagogické pracovníky školy o vzdělávacích akcích na téma vzdělávání nadaných žáků, případně tyto akce sám organizuje; získává a poskytuje informace o aktivitách různých sdružení zaměřujících se na práci s nadanými, o mimoškolních akcích pro nadané děti (letní tábory, nejrůznější kroužky...) apod.
- zajišťuje prezentaci výsledků práce nadaných žáků školy

4. Kvalifikační standardy poradenských pracovníků školy

Kvalifikační standardy poradenských pracovníků školy jsou specifikovány Zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

5. Podmínky pro poskytování poradenských služeb ve škole

Dále uvedené provozní podmínky jsou nezbytné pro plnění poradenských úkolů školy, tj. pro výkon standardních činností školních poradenských pracovníků.

5.1. Časová dostupnost služeb

Každý z poradenských pracovníků školy má pevně stanoveny konzultační hodiny pro žáky, konzultační hodiny pro učitele a konzultační hodiny pro rodiče. Ve svých konzultačních hodinách je poradenský pracovník pro uvedenou cílovou skupinu dostupný v prostorách, které jsou vyhrazeny pro poskytování poradenských služeb.

5.2. Informovanost o službách

Škola zpracovává soubor informací o poradenských službách, které poskytuje žákům a jejich rodičům. Přehled o poskytovaných službách ve škole je veřejně přístupný na nástěnce v budově školy a na webových stránkách školy.

O poskytování poradenských služeb informuje škola ve svých výročních zprávách.

5.3. Práce s informacemi a s důvěrnými daty

Informace a důvěrná data o žácích a jejich rodičích, která se poradenští pracovníci školy dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňována v souladu se Zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Projednáno a schváleno pedagogickou radou dne 30.8.2006.

Aktualizováno dne 28.8.2024

Mgr. Bc. Tereza Zajíčková, MPP, ředitelka školy